

би имала единъ голѣмъ износъ на вълна, отъ която народното стопанство би получило много чужди девизи, България на противъ дава ежегодно около 330.000.000 лева за вносъ на вълна и прежде отъ чужбина.

Погледнемъ ли исторически на нашето вълнено стопанство, ще констатираме следното: Нѣкога преди повече отъ 50 години нашите бащи и дѣди носѣха шаечни дрехи, ржно тѣкани отъ ржно предена прежда, и мѣстната вълна е стигала да задоволи нуждите на страната. Следъ освобождението на България заедно съ новата култура създало се градско население — интелигенция — започна да дири европейски финни сукна. Тѣхниятъ вносъ отъ година на година растѣше. Но паралелно съ тия нови нужди отъ по-висококачествени вълнени произведения се разви мѣстната вълнотѣкачна и вълнопредачна индустрия, която си постави за задача да задоволи съ мѣстни вълнени произведения станалия взискателенъ български консуматоръ. И ние виждаме, че вносът на вълнените платове отъ 267.000.000 лева внесени презъ 1924 г. спада на 10.300.000 лева презъ 1932 год. Въ замѣна на това, обаче, вносът на вълнени прежде финни нумера за тѣкачество отъ 10,000,000 лева, внесени презъ 1923 год. достига 170,000,000 лева въ 1932 год. Отъ съпоставянето на горните цифри се вижда, че годишната полза, дадена въ работа на народното стопанство отъ замѣната на крѣгло 260.000.000 лв. платове съ 160.000.000 вълнени прежде, е точно 100.000.000 лева. Редъ е сега за една нова трансформация въ нашата индустрия. Тия 600.000 кгр. вълнени прежде ще трѣба постепенно нашата вълнотѣкачна индустрия да почне да си ги набавя отъ мѣстните вълнотѣкачни фабрики, отъ което по сѫщия редъ народното стопанство ще спечели още много милиони лева. Независимо отъ това, само по този путь, чрезъ употребяването на мѣстно предените вълнени прежде въ нашата вълнотѣкачна индустрия, ще сведемъ началния (изходния) материалъ къмъ сировата вълна. И тѣй нашата твърде високо развита се вълнена индустрия ще се постави лице съ лице съ вълната, която дава нашите овце.

Веднага изпѣва на лице следното: докато нашата индустрия е съумѣла да донеси развитието на нуждите на нашето население, нашето овцевѣдство не е направило нито крачка напредъ. Напротивъ, ще се констатира даже и влошаване на качеството на нашата вълна, даже и израждане на нашата овца. Отъ страна на дѣр-

жавата не сѫ положени никакви грижи да се подобри расата на нашите овце, за да дадатъ изобилна и по-финнокачествена вълна за нашата индустрия. Отъ друга страна сама дѣржавата увеличава пропастта между нашето овцевѣдство и индустрията. Ако ние не можемъ лесно да промѣнимъ расата на нашите овце, то трѣба дѣржавата да има грижа, грубитъ вълнени платове, добити отъ мѣстна вълна, да се наложатъ при разни дѣржавни доставки. Вмѣсто това, ние виждаме тѣрговетъ за желѣзничарско облѣкло да предвиждатъ платове отъ финна мериноса вълна, каквато въ България не се произвежда. Родолюбивата юнашка организация предвижда, юнашкиятъ плать да биде отъ финна мериноса вълна. Ученитетъ — тази грамадна младежка армия — се обличатъ сѫщо униформено, но никой не взема грижата да ги задължи да употребяватъ платове отъ българска вълна. Единствена само армията още употребява за военишко облѣкло мѣстната вълна, но затова пѣкъ нейните поржчки напоследъкъ много намалѣха. Разбира се, че и да се взематъ мѣрки да се употребява мѣстната вълна въ гореизброените униформи, това положение не може да трае дѣлго и коренното разрешение на въпроса си остава пакъ: да се започне веднага въ голѣмъ масшабъ съ редица мѣрки расовото подобрение на нашата овца. Направенитетъ опити въ това направление, както въ нѣкои дѣржавни чифлици, тѣй и въ частни опитни стада, сѫ дали отлични резултати, и мѣстните овчари проявяватъ голѣмъ интересъ къмъ тия опити. Опитното мериносово стадо на Бр. Стайнови въ гр. Казанлѣкъ е достигнало крѣгло надъ 4 кгр. финнокачествени руна още следъ първите крѣстосвания и се очаква следъ нѣколкогодишни нови крѣстосвания да се получи чисто мериносово качество и добивъ — руна надъ 5 кгр. Разбира се, че голѣма роля играе и храната. Нашите стада, при осъждицата на паша отъ постепенното разработване на мѣритъ, просто гладуватъ. И при тоя постояненъ гладенъ режимъ всѣка раса ще се изроди. Затова нашето мнение е, че паралелно съ мѣрките за подобрение на расата, ще трѣба и да се намали изобщо числото на овцетъ, за да има възможностъ по-добре да се хранятъ. Ако вмѣсто 8.800.000 България има само 5.000.000 овце, по-добре хранени, и ако добивътъ на вълната отъ овца се повиши поне на 3 кгр., ще имаме 15.000.000 кгр. годишенъ добивъ много по-доброказствена вълна, която ще задоволи напълно нуждите на страната и ще се спечелятъ за народното стопанство